

A world map is formed by a pattern of white dots of varying density on a solid red background. The dots are more concentrated in the landmasses and more sparse in the oceans, creating a pixelated or halftone effect.

บทความวิจัย/วิชาการ

ทิศทางและนโยบายการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง
และกิจการโทรทัศน์ในยุคของการหลอมรวมสื่อ
: กรณีศึกษาเปรียบเทียบยุทธศาสตร์
ของ FCC และ OFCOM

จิตสุภา ฤทธิพลิน^{*}

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการศึกษา ทิศทาง และนโยบายการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในยุคหลอมรวมสื่อขององค์กรกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม หรือ Federal Communications Commission (FCC) ของสหรัฐอเมริกา และ Office of Communications (Ofcom) ของสหราชอาณาจักร โดยเป็นการศึกษาเปรียบเทียบแผนยุทธศาสตร์ ได้แก่ FCC Strategic Plan 2015-2018 และ Ofcom Annual Plan 2017/18 จากการศึกษาพบว่าทิศทางและนโยบายการกำกับดูแลของ 2 ประเทศมีประเด็นที่คล้ายคลึงกัน แต่ยังมีความแตกต่างในรายละเอียดของเป้าหมายกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งเป็นไปตามสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และอุตสาหกรรมของแต่ละประเทศ โดยทิศทางและนโยบายที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ การบริหารจัดการคลื่นความถี่ให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการใช้งานในอนาคต การส่งเสริมบริการสื่อสารความเร็วสูงที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเติบโตทางเศรษฐกิจและนวัตกรรม การส่งเสริมการแข่งขันด้วยการทบทวนและปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์สื่อ รวมถึงการส่งเสริมการลงทุนและการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบกิจการ การประเมินสถานะการแข่งขันในตลาดก่อนการแทรกแซงให้เกิดการแข่งขันอย่างสมบูรณ์เพื่อประโยชน์ของประชาชน การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว และการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้เข้าถึงบริการสื่อสารความเร็วสูงอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทิศทางนโยบายในการกำกับดูแลสื่อยุคหลอมรวมเพื่อใช้เป็นกรอบความคิดในการวิเคราะห์นโยบายของประเทศไทย โดยเสนอแนะให้พิจารณาศึกษาผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของทั้ง 2 องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดประมูลคลื่นความถี่แบบ Incentive Auction เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการคลื่นความถี่ การทบทวน และปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์ของสื่อ เพื่อให้เกิดการแข่งขัน การประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันของบริการใหม่ที่เกี่ยวข้องในกิจการสื่อสาร และการคุ้มครองผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กจากสื่อและการป้องกันเนื้อหาสื่อที่สร้างความเกลียดชัง

คำสำคัญ : หลอมรวมสื่อ โครงข่าย โครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย กำกับดูแล นโยบาย

Abstract

The objective of this paper is to present a review of the Broadcasting Direction and Policy of two countries namely, the United States of America (Federal Communications Commission (FCC)) and the United Kingdom (Office of Communications (Ofcom)), in the Convergence era. Throughout the article is the comparative study between FCC Strategic plan 2015-2018 and Ofcom annual plan 2017/18. This comparative study found that FCC and Ofcom have the same direction and policy in six issues. First, managing spectrum efficiency for upcoming technology and future requirements. Second, improving and developing infrastructure and broadband network in order to promoting the innovation and economic growth. Third, reviewing and revising the regulation to enhancing the flexibility according to the changing of media landscape for promoting competition. Fourth, assessing communication markets effectively, before intervening to improve consumer' benefits. Fifth, promoting the consumer's protection in terms of responsiveness and problem solving. Six, promoting the Broadband Universal Service Obligation (USO) by improving the coverage of broadband network in rural and remote areas. Although these two organizations have the same directions and policies, they have significantly difference goals, objectives and details of processes, which are related to their economic, social, cultural and industries environments. The suggestion for Thailand policy analysis is consideration in four issues, included that researching incentive auction for the spectrum management, reviewing and revising the regulation to enhancing the flexibility according to the changing of media landscape for promoting competition, assessing communication markets effectively, and protecting a child and audiences from harmful content.

Keywords : Convergence, Broadcasting, Regulation, Policy, Strategy, Network, Infrastructure

บทนำ

การหลอมรวมสื่อ (Media Convergence) เป็นปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมต่อข้อมูลและเทคโนโลยีการสื่อสาร เครือข่ายคอมพิวเตอร์ และเนื้อหาสื่อ (Media Content) เข้าด้วยกัน โดยเป็นการรวมตัวกันของ 3C ได้แก่ Computing Communication และ Content ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการปรับเปลี่ยนเนื้อหาสื่อและการใช้งานอินเทอร์เน็ต ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมบริการ และสร้างสรรค์เนื้อหาสื่อในรูปแบบใหม่ๆ (Flew, 2016) ภายใต้บริบทของการหลอมรวมสื่อปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนคือการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบธุรกิจของผู้ประกอบกิจการในอุตสาหกรรมที่มาบรรจบกัน โดยที่การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการสื่อสารก่อให้เกิดช่องทางการสื่อสารที่มีหลากหลายรูปแบบเข้ามารวมกัน นับเป็นยุคของการหลอมรวมสื่อที่ผู้ชมสามารถรับชมและนำเสนอเนื้อหาสื่อ (Content) ได้หลากหลายช่องทาง ได้แก่ การรับชมผ่านโทรทัศน์ภาคพื้นดิน

ในระบบดิจิทัลและระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งในระบบอินเทอร์เน็ตนี้ผู้ชมสามารถรับชมเนื้อหาสื่อได้ทุกที่ทุกเวลาตามที่ต้องการ รวมถึงสามารถรับชมเนื้อหาที่มีคุณภาพทั้งภาพและเสียงในระดับสูง ทั้งยังสามารถผลิตและนำเสนอเนื้อหาสื่อได้เองผ่านช่องทางต่างๆ ได้อีกด้วย

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งมีพื้นฐานมาจากความต้องการเข้าถึงสื่อใน 3 รูปแบบ คือ TV Anytime มีเป้าหมายในการรับชมเนื้อหาสื่อเป็นการเฉพาะในเวลาที่ต้องการ TV Anywhere มีเป้าหมายในการรับชมเนื้อหาสื่อได้ในทุกๆ ที่ และ Interactivity มีเป้าหมายในการตอบสนองระหว่างผู้ชมด้วยกัน และระหว่างผู้ชมกับผู้ให้บริการ เช่น การสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม หรือข้อมูลที่น่าสนใจเป็นการเฉพาะ หรือการสั่งซื้อสินค้าและบริการ (ITU, 2013) นอกจากนี้ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ประชาชนเลือกรับชมเนื้อหาสื่อผ่านระบบอินเทอร์เน็ตหรือบริการสื่อสารความเร็วสูง (Broadband) ประกอบด้วย ความสามารถชมภาพยนตร์ ละคร หรือซีรีส์เรื่องล่าสุดได้ทันทีโดยไม่ต้องรอผังรายการ การมีโฆษณาที่รบกวนการรับชมในจำนวนที่น้อย ความสามารถในการปรับคุณภาพของภาพและเสียงได้ดียิ่งขึ้น ความพร้อมที่จะใช้งานสำหรับเทคโนโลยีภาพในระบบ High Definition ได้มากกว่า และความสามารถในการรับชมได้ยาวนานต่อเนื่องจนจบเรื่องได้ (Accenture, 2015)

การเปลี่ยนแปลงรูปแบบธุรกิจของผู้ประกอบกิจการในอุตสาหกรรม ซึ่งมีการปรับรูปแบบทางธุรกิจด้วยการเปลี่ยนรูปแบบสินค้าและบริการใหม่ หรือการเพิ่มเติมต่อยอดสินค้าและบริการ ยกตัวอย่างเช่น บริษัทคอมพิวเตอร์อย่าง Apple ปรับเปลี่ยนรูปแบบธุรกิจเป็นผู้ส่งออกเพลงรายใหญ่ที่สุด หรือบริษัท Search Engine อย่าง Google ปรับเปลี่ยนรูปแบบธุรกิจโดยเพิ่มเติมการผลิตข่าวและเนื้อหารายการโทรทัศน์ป้อนให้แก่ผู้ชมทั่วโลก (Flew, 2016)

ภายใต้บริบทของการหลอมรวมสื่อ ประเทศที่เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีและเศรษฐกิจของโลกอย่างสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักร ซึ่งประชากรของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการรับชมเนื้อหาสื่อในอัตราส่วนที่สูง โดยมีสัดส่วนการรับชมเนื้อหาสื่อผ่านระบบโทรทัศน์ภาคพื้นดินลดลง และมีสัดส่วนการรับชมเนื้อหาสื่อผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หรือรูปแบบ Over the Top (OTT)¹ เพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจน (Ofcom, 2016) ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้มีผลทำให้สภาวะแวดล้อมด้านนโยบายและการกำกับดูแลสื่อ มีการปรับเปลี่ยนไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วย หน่วยงานกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม หรือกล่าวโดยรวมว่า กิจการสื่อสารในฐานะที่เป็นผู้กำหนดทิศทางการอุตสาหกรรมสื่อสารของสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักรจึงมีการทบทวนบทบาทหน้าที่ และกำหนดทิศทางและนโยบายผ่านแผนยุทธศาสตร์องค์กรให้สอดคล้องและเป็นไปตามบริบทของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ผู้เขียนได้ศึกษาเปรียบเทียบแผนแม่บทหรือแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรกำกับดูแลกิจการสื่อสารของ 2 ประเทศ ประกอบด้วย FCC Strategic Plan 2015-2018 ของสหรัฐอเมริกา และ Ofcom Annual Plan

¹ Over The Top (OTT) เป็นการส่งผ่านเนื้อหารายการทั้งเสียงและวิดีโอผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้งานสามารถใช้งานผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต

2017/18 ของสหราชอาณาจักร เพื่อทราบทิศทางและนโยบายในการกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ในปัจจุบัน ที่อยู่ภายใต้บริบทของการหลอมรวมของสื่อ โดยทั้ง 2 ประเทศนับเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีและเศรษฐกิจ ดังนั้น ทิศทางนโยบายที่กำหนดขึ้นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาเป็นกรอบความคิดในการวิเคราะห์ นโยบายด้านการกำกับดูแลของประเทศไทยต่อไปได้

วิธีการศึกษา

การศึกษาจากเอกสารขององค์กรกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ของสหรัฐอเมริกา คือ The Federal Communications Commission (FCC) และสหราชอาณาจักร คือ Office of Communications (Ofcom) และวิเคราะห์เปรียบเทียบทิศทางและนโยบายการกำกับดูแล กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อเป็นข้อเสนอแนะสำหรับนำไปเป็นกรอบความคิดในการวิเคราะห์ นโยบายด้านการกำกับดูแลของประเทศไทยต่อไป

ผลการศึกษา

1. กรณศึกษาสหรัฐอเมริกา

แนะนำองค์กร

The Federal Communications Commission (FCC) หรือคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการสื่อสาร ของสหรัฐอเมริกา เป็นองค์กรอิสระในการกำกับดูแลของรัฐ ทำหน้าที่กำกับดูแลการสื่อสารระหว่างรัฐ หรือ ภายในประเทศและต่างประเทศ โดยกำกับดูแลกิจการวิทยุ กิจการโทรทัศน์ การสื่อสารผ่านสาย การสื่อสาร ผ่านดาวเทียม กิจการโทรคมนาคม และบริการด้านการสื่อสารที่ทันสมัยอื่นๆ มีคณะกรรมการจำนวน 5 คน มีการสรรหาโดยประธานาธิบดี และได้รับการรับรองจากวุฒิสภาสหรัฐฯ บทบาทสำคัญของ FCC คือ

1. การส่งเสริมการแข่งขัน การส่งเสริมนวัตกรรมและการลงทุนสำหรับกิจการบริการสื่อสารความเร็วสูง และสิ่งอำนวยความสะดวกที่รองรับการสื่อสารของประเทศ
2. การสนับสนุนด้านเศรษฐกิจของชาติ ด้วยการสร้างกรอบแนวทางการแข่งขันทางเศรษฐกิจเพื่อปฎิวัติ การสื่อสารของประเทศ
3. การส่งเสริมการใช้คลื่นความถี่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

4. การปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ สำหรับเทคโนโลยีใหม่ที่กำลังพัฒนา
5. การสร้างการเป็นผู้นำด้านโครงสร้างพื้นฐานในการสื่อสารของประเทศ

FCC Strategic Plan 2015-2018

พันธกิจ FCC มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสื่อสาร ค.ศ. 1934 ภารกิจของคณะกรรมการคือการทำให้มีการสื่อสารผ่านทางระบบสายและคลื่นความถี่ให้มีบริการอย่างเพียงพอ มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ของประชาชนชาวสหรัฐอเมริกาทั่วประเทศและทั่วโลกโดยไม่เลือกปฏิบัติทั้งสีผิว เชื้อชาติ ศาสนา เพศ รวมถึงการส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

วิสัยทัศน์ ส่งเสริมการแข่งขันการให้บริการของโครงข่ายโทรคมนาคมอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้เกิดนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและการเติบโตทางเศรษฐกิจ พร้อมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่สำหรับผู้ให้บริการโครงข่ายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค การแข่งขัน การให้บริการอย่างทั่วถึง ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงของชาติ และสร้างหลักประกันว่าประชาชนชาวสหรัฐอเมริกา จะสามารถเข้าถึงโครงข่ายที่มีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและการเป็นชาติผู้นำ

มุ่งเน้นส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันด้านโครงข่ายที่เป็นธรรม การส่งเสริมให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานและบริการสื่อสารความเร็วสูงครอบคลุมทุกพื้นที่ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยี รวมถึงส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและการศึกษาของประชาชน โดยมีการกำหนดเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการคลื่นความถี่แบบยืดหยุ่นมุ่งเน้นให้เป็นไปตามกลไกตลาด เช่น การประมูลคลื่นความถี่ในกิจการโทรทัศน์เพื่อนำไปใช้สำหรับบริการสื่อสารไร้สายความเร็วสูงในรูปแบบ Incentive Auction และการอนุญาตประกอบกิจการโดยไม่ต้องมีใบอนุญาตเพื่อส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม การลงทุน และผลประโยชน์ของผู้บริโภค
2. การกำหนดนโยบายที่ช่วยส่งเสริมการแข่งขันและจัดอุปสรรคในการลงทุน การติดตามประเมินผลสถานะการแข่งขันในกิจการสื่อสาร และการส่งเสริมการแข่งขันเพื่อให้เกิดการให้บริการสาธารณะที่ดี
3. การส่งเสริมการเชื่อมต่อโครงข่ายและอุปกรณ์ปลายทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานโครงข่าย มีเป้าหมายคือ การกระตุ้นการประกอบกิจการบริการสื่อสารความเร็วสูง ทั้งในส่วนของผู้ประกอบการรายใหม่และรายเดิม

กลยุทธ์

1. ดำเนินการประมูลคลื่นความถี่ในรูปแบบ Incentive Auction ของกิจการโทรทัศน์บนย่านความถี่ 600 MHz ในปี ค.ศ. 2016
2. ดำเนินการวิเคราะห์ วิจัย และกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการคลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพ การใช้งานให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. จัดทำแผนบริหารจัดการคลื่นความถี่และการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการในกิจการสื่อสารทั่วประเทศ
4. มีการติดตามประเมินผลการแข่งขันในอุตสาหกรรมการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
5. มีการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ กฎหมาย และแนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการแข่งขันในอุตสาหกรรมอย่างเต็มที่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การปกป้องประโยชน์สาธารณะ

มุ่งเน้นการกำหนดสิทธิและหน้าที่สำหรับการให้บริการโครงข่ายที่ต้องประกอบด้วย การคุ้มครองผู้บริโภค การแข่งขัน การให้บริการอย่างทั่วถึง ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงของชาติ โดยมีการกำหนดเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

1. การส่งเสริมการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่ทันสมัย มีเป้าหมายในการกำกับดูแลการบริการสื่อสารความเร็วสูงให้มีความเร็วและเสถียรสำหรับการใช้งานในช่องทางต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเติบโตทางเศรษฐกิจ การสร้างนวัตกรรม การแข่งขันทางการค้า การส่งเสริมการลงทุน และการแสดงออกของพลเมือง รวมถึงบริการสาธารณะพื้นฐานของประชาชน
2. การปรับปรุงกฎระเบียบที่ช่วยส่งเสริมการลงทุนโครงข่ายอย่างยั่งยืน และสะท้อนถึงการแข่งขัน การคุ้มครองผู้บริโภค การให้บริการอย่างทั่วถึง ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงของชาติ
3. การปกป้องประโยชน์สาธารณะ ด้วยการกำกับดูแลการแข่งขันในตลาดที่ไม่สมบูรณ์ การร้องเรียนของผู้บริโภค และการเพิ่มขีดความสามารถของโครงข่าย ซึ่งมีเป้าหมายในการส่งเสริมการแข่งขันในกิจการไร้สาย กิจการดาวเทียม กิจการใช้สายทั้งบริการเสียง (Voice) และข้อมูล (Data) สำหรับให้บริการภายในประเทศและบริการต่างประเทศ รวมถึงช่องทางการรับชมวิดีโอที่หลากหลาย
4. การทบทวนกฎหมาย เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับนโยบายการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงไปตามภูมิทัศน์ของสื่อ (Media Landscape)

5. การกำหนดนโยบายการอนุญาตแพร่ภาพออกอากาศที่อำนวยความสะดวกกับผู้ประกอบการสื่อท้องถิ่นให้เข้าสู่ตลาด ซึ่งการเปลี่ยนแปลงรูปแบบธุรกิจสื่อ การใช้งานเทคโนโลยีใหม่ และความต้องการเข้าถึงสื่อ ข่าวสาร และบริการสาธารณะที่หลากหลาย สร้างความท้าทายในการกำกับดูแลทั้งในแง่ของกฎหมายและเศรษฐกิจ
6. ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการบริหารจัดการความปลอดภัยไซเบอร์
7. การส่งเสริมการเข้าถึงบริการสื่อสารด้านความปลอดภัยสาธารณะที่มีประสิทธิภาพในทุกๆ รูปแบบ

กลยุทธ์

1. บริหารจัดการให้บุคลากรของ FCC มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ เพื่อดำเนินการด้านความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงของชาติ และแก้ไขปัญหาผลกระทบต่างๆ รวมถึงสามารถเผยแพร่องค์ความรู้แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
2. ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนรัฐบาลท้องถิ่นและชนเผ่า ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติและประสานงานด้านความปลอดภัยและความมั่นคงของชาติ
3. ติดตามประเมินผลการส่งเสริมการแข่งขันให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสื่อสาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างโครงข่ายสำหรับทุกภาคส่วน

มุ่งเน้นพัฒนาการด้านการแข่งขันของผู้ให้บริการโครงข่าย เพื่อให้ประชาชนชาวอเมริกันสามารถเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานของประเทศที่สำคัญ ได้แก่ ระบบการศึกษา ระบบสาธารณสุข การติดต่อสื่อสาร การเข้าถึงของผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสผ่านโครงข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

1. ส่งเสริมความพร้อมใช้งานของบริการสื่อสารความเร็วสูงในการเข้าถึงบริการของกลุ่มประชากรต่างๆ เช่น กลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มชนเผ่าต่างๆ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับประชาชนในการเข้าถึงปัจจัยขั้นพื้นฐาน รวมถึงสินค้าและบริการต่างๆ
2. สร้างหลักประกันการบริการอย่างทั่วถึง (Universal Service Obligation: USO) ว่าจะได้รับบริหารจัดการที่ดี รองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สร้างหลักประกันว่าโรงเรียนและห้องสมุดทุกแห่งมีการเข้าถึงบริการสื่อสารความเร็วสูงที่ทันสมัยผ่านระบบจัดการที่ดี รวมถึงบริการ E-rate Program² ของห้องสมุด โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความทันสมัยของห้องสมุดให้เหมาะสมกับโรงเรียนและห้องสมุดในศตวรรษที่ 21

4. สร้างหลักประกันว่าผู้พิการจะสามารถใช้บริการโครงข่ายได้ โดยมีเป้าหมายที่จะประชาสัมพันธ์การเข้าถึงบริการสาธารณะผ่านระบบการสื่อสารที่ทันสมัย

กลยุทธ์

1. รับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในการกำหนดนโยบายการให้บริการสื่อสารความเร็วสูงกับประชาชนทุกกลุ่ม
2. กำกับดูแลและติดตามประเมินผลการให้บริการอย่างทั่วถึง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงรูปแบบการให้บริการอย่างทั่วถึง ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
3. ส่งเสริมให้ผู้พิการสามารถเข้าถึงบริการสื่อสารความเร็วสูงได้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่เป็นเลิศ

มุ่งเน้นการเป็นองค์กรของรัฐที่เป็นเลิศด้านการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม ตอบสนองต่อทุกภาคส่วน และมุ่งประโยชน์สูงสุดต่อสาธารณะ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรในด้านต่างๆ โดยมีการกำหนดเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการด้านเทคโนโลยี การเงิน และการพัฒนาบุคลากรขององค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถบรรลุพันธกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญในการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานในประเด็นต่างๆ ได้แก่ (1) การเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงานแบบยืดหยุ่น โปร่งใส และรับผิดชอบต่อสังคม (2) การนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้งาน เช่น ระบบคลาวด์คอมพิวเตอร์ในการให้บริการกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของฐานข้อมูลของระบบอย่างเข้มข้น (3) การบริหารจัดการงบประมาณด้วยความโปร่งใส (4) พัฒนาแผนปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพและสามารถปฏิบัติได้จริง และ (5) การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ พร้อมทั้งส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และนโยบายใหม่ๆ

² E-rate Program คือการให้บริการข้อมูลของห้องสมุดในสหรัฐอเมริกา โดยมีข้อมูลที่ให้บริการ 5 ประเภท ประกอบด้วย Data Transmission Services and Internet Access, Voice Services, Internal Connections, Managed Internal Broadband Services และ Basic Maintenance of Internal Connections

2. มีการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีความคล่องตัว และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยการรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายใน และภายนอกองค์กร เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงาน
3. การทบทวนและปรับลดกฎระเบียบหรือกฎหมายที่ล้าสมัยและเป็นอุปสรรคในการพัฒนา เพื่อลดภาระของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมและส่งเสริมให้เกิดการสร้างนวัตกรรม รวมถึงส่งเสริมสถานะแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนและการสร้างงานของภาคเอกชนเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณี และภารกิจตามกฎหมายขององค์กร และเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนชาวอเมริกัน

กลยุทธ์

1. ดำเนินการปรับปรุงหรือยกเลิกกฎระเบียบ หรือกฎหมายที่เป็นอุปสรรคในการเติบโตทางเศรษฐกิจ ของอุตสาหกรรมการสื่อสาร และส่งเสริมให้เกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่
2. มีการศึกษาแนวทางในการยกระดับและบูรณาการทางเทคโนโลยีในการให้บริการ เพื่อลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการให้เกิดความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3. มีการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งองค์กร ทั้งในส่วนของกองทุนการสื่อสาร และกองทุนเพื่อการ ให้บริการอย่างทั่วถึง
4. มีการพัฒนาบุคลากรให้เกิดความชำนาญ

FCC มีการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน และเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งมีสถานการณ์สำคัญที่ต้องพิจารณา ประกอบด้วย

1. การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อโครงสร้างขององค์กรกำกับดูแลทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ ประเด็นที่ต้องคำนึงถึงคือ ความสามารถของบุคลากรด้านเทคโนโลยี ด้านนโยบายและ แผนขององค์กร ที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ความสามารถและ ช่องทางในการเข้าถึงสื่อของผู้บริโภคที่หลากหลาย การพัฒนาด้านอุปกรณ์การสื่อสาร ส่งผลให้ มีความต้องการใช้งานคลื่นความถี่มากยิ่งขึ้น
2. ความต้องการใช้งานคลื่นความถี่ที่มีมากขึ้น ส่งผลให้ต้องมีแนวทางในการบริหารจัดการคลื่นความถี่ เพื่อรองรับการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ปัญหาอุปสรรคด้านกฎหมายและนโยบายการจัดสรรคลื่นความถี่และการอนุญาตประกอบกิจการ ที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ

4. ความผันผวนทางเศรษฐกิจที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการโครงข่ายด้านการสื่อสาร ทั้งในส่วนของการขยายโครงข่ายตามแผนที่วางไว้ และในส่วนของการรองรับการสื่อสารกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน
5. ปัญหาด้านความพร้อมในการให้บริการสื่อสารความเร็วสูงประกอบด้วย ความพร้อมด้านค่าใช้จ่าย หรือความสามารถในการเข้าถึงบริการสื่อสารความเร็วสูงของกลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มผู้พิการ และกลุ่มประชากรในชนบท การขาดความรู้ความสามารถในการใช้งานระบบดิจิทัลในประชากร บางกลุ่ม ความเข้าใจในอินเทอร์เน็ต และความเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่ยอมรับว่าอินเทอร์เน็ตมีส่วนสำคัญในชีวิต ซึ่งต้องเร่งดำเนินการแก้ไขแบบบูรณาการเพื่อลดปัญหาอุปสรรคดังกล่าวโดยเร็ว
6. ปัญหาด้านกฎระเบียบในการกำกับดูแลที่ล้าสมัย ควรดำเนินการปรับปรุงหรือยกเลิกกฎระเบียบ หรือกฎหมายที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมสื่อสาร และส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรคนวัตกรรมใหม่
7. ปัญหาด้านการบริหารจัดการภายในองค์กร ซึ่งมีหลายปัจจัยได้แก่ (1) ปัจจัยด้านการให้บริการ ที่ต้องเร่งยกระดับและบูรณาการทางเทคโนโลยี เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพ การให้บริการให้เกิดความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (2) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ความเสี่ยงทั้งองค์กร (3) ปัจจัยด้านการสรรหาและการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และเกิดความชำนาญ (4) ปัจจัยด้านงบประมาณ

2. กรณีศึกษาสหราชอาณาจักร

๓. บทนำองค์กร

Office of Communications (Ofcom) เป็นหน่วยงานอิสระภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติการสื่อสาร ค.ศ. 2003 (Communication Act 2003) ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการสื่อสารของสหราชอาณาจักร ประกอบด้วยกิจการโทรทัศน์ กิจการวิทยุ และกิจการวิดีโอออนไลน์ กิจการโทรคมนาคมระบบสาย กิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ และกิจการไปรษณีย์ รวมถึงบริหารจัดการคลื่นความถี่วิทยุ การดำเนินงานของ Ofcom เป็นไปเพื่อให้ประชาชนชาวอังกฤษได้รับบริการสื่อสารที่ดี ได้รับการคุ้มครองในขณะที่มีการแข่งขันในอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น บทบาทหน้าที่สำคัญของ Ofcom มีดังนี้

1. บริหารจัดการคลื่นความถี่วิทยุสำหรับการสื่อสารไร้สาย
2. จัดให้มีบริการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลายทั่วประเทศ

3. จัดให้มีบริการโทรทัศนและวิทยุที่มีคุณภาพสูงและหลากหลายทั่วประเทศ
4. สนับสนุนให้ผู้ประกอบการกิจการโทรทัศนและวิทยุอย่างเพียงพอและหลากหลาย
5. ผู้ชมผู้ฟังวิทยุโทรทัศน์ได้รับการคุ้มครองจากเนื้อหาที่เป็นอันตราย
6. ผู้ชมผู้ฟังวิทยุโทรทัศน์ได้รับการคุ้มครองจากการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมในรายการโทรทัศน์หรือวิทยุ และจากการถูกคุกคามความเป็นส่วนตัว
7. กำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันเนื้อหาที่เป็นอันตราย

Ofcom Annual Plan 2017/18

วิสัยทัศน์ เพื่อให้ตลาดสื่อสารสามารถใช้งานได้กับประชาชนทุกคน มีเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ การส่งเสริมการแข่งขันและสร้างความมั่นใจว่าตลาดทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสำหรับผู้บริโภค การรักษามาตรฐานและปรับปรุงคุณภาพ และการปกป้องคุ้มครองผู้บริโภค โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมการแข่งขันและสร้างหลักประกันให้ตลาดทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ของผู้บริโภค

มุ่งเน้นการทบทวนและปรับปรุงกฎระเบียบ กฎหมายในการกำกับดูแลการแข่งขันให้ตลาดสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างหลักประกันว่าผู้บริโภคและภาคธุรกิจจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากสินค้าและบริการด้านการสื่อสาร รวมถึงส่งเสริมการลงทุนและนวัตกรรม เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

1. การส่งเสริมการลงทุนโครงข่ายบริการสื่อสารความเร็วสูงระดับ Super-fast และ Ultra-fast เพื่อรองรับการใช้งานที่หลากหลาย โดยกำหนดให้มีการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทั้งในส่วนของท่อ สายส่ง และเสาสัญญาณ มีการควบคุมราคาเชื่อมต่อโครงข่าย มีการสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างโครงข่ายของตนได้
2. การส่งเสริมการแข่งขันด้านการให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ (Fixed Line) โดยกำหนดให้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการเข้าถึงได้อย่างอิสระ
3. การดำเนินการให้บริการสื่อสารความเร็วสูงมีความพร้อมและคุณภาพบริการที่ดี รวมถึงราคาที่เหมาะสมสำหรับภาคประชาชนและธุรกิจ
4. สร้างหลักประกันในการแข่งขันที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ชมการรายการโทรทัศน์สามารถเข้าถึงเนื้อหาที่หลากหลายและมีคุณภาพสูง รวมถึงประเมินผลของบริการใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขัน

กลยุทธ์

1. มีการจัดสรรเลขหมายโทรศัพท์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อขจัดปัญหาการขาดแคลนและลดขั้นตอนที่ยุ่งยาก
2. มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลห่วงโซ่คุณค่าของกิจการโทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิก (Pay TV) เกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้บริโภคและการแข่งขันด้านการค้าปลีก รวมถึงเนื้อหาสื่อและช่องทางการเข้าถึง เพื่อกำกับดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีการตรวจสอบประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายสำหรับกิจการไปรษณีย์
4. มีการกำหนดมาตรการในการกำกับดูแลการแข่งขันกับผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ โดยรวมถึง BBC³ ที่ให้บริการด้านโทรทัศน์สาธารณะด้วย และมีการดำเนินการแก้ไขข้อร้องเรียนและข้อพิพาทระหว่างผู้ประกอบการภายใต้ข้อกำหนดการแข่งขันด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 มาตรฐานความปลอดภัยและการปรับปรุงคุณภาพ

มุ่งเน้นให้ผู้บริโภคและภาคธุรกิจทั่วประเทศ สามารถเข้าถึงบริการด้านการสื่อสาร รวมถึงวิทยุและโทรทัศน์ที่มีคุณภาพ ซึ่งอาจมีการแทรกแซงการแข่งขันในตลาดในบางส่วนเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้บริโภคและภาคธุรกิจ เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

1. การปรับปรุงด้านพื้นที่เพื่อครอบคลุมของโครงข่ายการสื่อสารทั้งทางสายและไร้สาย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและธุรกิจทั่วสหราชอาณาจักร ประกอบด้วย การดำเนินการโครงข่ายบริการสื่อสารความเร็วสูงในระบบสายสำหรับพื้นที่ชนบทและพื้นที่ห่างไกล ผ่านการจัดให้มีบริการอย่างทั่วถึง (USO) และการขยายความครอบคลุมของโครงข่ายไร้สายของกิจการโทรศัพท์มือถือในย่านความถี่ 700 MHz
2. การกำหนดและบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพบริการขั้นต่ำของกิจการโทรคมนาคมทั้งทางสายและไร้สายที่ประชาชนจะได้รับ
3. การเพิ่มศักยภาพของโครงข่ายสำหรับการสื่อสารไร้สายด้วยการเตรียมความพร้อมของคลื่นความถี่ในย่านความถี่ 2.3 GHz และ 3.4 ให้สามารถรองรับการใช้งานได้อย่างเต็มที่
4. การประเมินคุณภาพการให้บริการว่ามีความปลอดภัยสำหรับกิจการโทรทัศน์สาธารณะ
5. การสร้างหลักประกันว่า BBC มีการนำเสนอเนื้อหาสื่อเกี่ยวกับสังคมและสะท้อนความเป็น

³ BBC เป็นช่องรายการสาธารณะของสหราชอาณาจักร (Public Service Broadcasting) ที่จัดตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1922 ภายใต้กฎหมาย Royal Charter ซึ่งกำหนดบทบาทให้ BBC เป็นช่องสื่อสารสาธารณะที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

สหราชอาณาจักรได้อย่างถูกต้องและมีความหลากหลาย ตามคุณสมบัติของการประกอบกิจการ
โทรคมนาคมสาธารณะ

กลยุทธ์

1. การวางแผนและบริหารจัดการคลื่นความถี่สอดคล้องกับความต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดทำแผนการใช้งานคลื่นความถี่ที่รองรับเทคโนโลยีในอนาคต เช่น การใช้งานมือถือ การใช้งานผ่านดาวเทียม และโครงข่ายการสื่อสารไร้สาย รวมถึงมีการทบทวนทางเทคนิคและโอกาสการใช้งานคลื่นความถี่ร่วมกันสำหรับการจัดการคลื่นความถี่ที่ใช้ในกับ 5G ก่อนการประชุม World Radiocommunication Conference ในปี ค.ศ. 2019
2. การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ (Spectrum Authorization) มีการบริหารจัดการคลื่นความถี่ที่มีประสิทธิภาพ ปราศจากการรบกวนซึ่งกันและกัน และผู้บริโภคได้รับประโยชน์สูงสุด ด้วยการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ทั้งในรูปแบบที่มีใบอนุญาตและไม่มีใบอนุญาต
3. การแนะนำและให้ความช่วยเหลือผู้ใช้งานคลื่นความถี่ในการแก้ไขปัญหาคลื่นรบกวน รวมถึงการกำกับดูแลการใช้งานคลื่นความถี่โดยไม่ได้รับอนุญาต และการกำกับดูแลคุณภาพอุปกรณ์ที่ไม่มีคุณภาพให้เป็นไปตามกฎหมาย
4. การเผยแพร่ข้อมูลและการวิเคราะห์เกี่ยวกับการใช้คลื่นความถี่ รวมถึงการทบทวนและปรับปรุงตารางคลื่นความถี่ให้สอดคล้องทางภูมิศาสตร์
5. การออกใบอนุญาตวิทยุและโทรทัศน์เชิงพาณิชย์ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ทั้งในระบบแอนะล็อกและดิจิทัล รวมถึงบริการวิทยุเชิงพาณิชย์และชุมชน
6. การติดตามตรวจสอบและประเมินประสิทธิภาพด้านคุณภาพบริการในการเข้าถึงบริการผ่านระบบสายทั้งแบบลวดทองแดงและไฟเบอร์อปติก
7. การสร้างหลักประกันว่าผู้ให้บริการโครงข่ายจะมีการพัฒนาโครงข่ายให้มีความปลอดภัยในการใช้งาน สอดคล้องกับแนวทางของ Ofcom รวมถึงมีการติดตามและตรวจสอบปัญหาและการดำเนินการแก้ไขของผู้ให้บริการโครงข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การคุ้มครองผู้บริโภคจากภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ

มุ่งเน้นการสร้างหลักประกันในการคุ้มครองผู้บริโภคจากสื่อที่มีความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ ด้วยมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคกลุ่มเสี่ยงและดำเนินการกับหน่วยงานที่มีพฤติกรรมสุ่มเสี่ยงในการนำเสนอเนื้อหาสื่อที่ไม่เหมาะสม เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

1. การป้องกันเนื้อหาสื่อที่เป็นอันตรายทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ และวิดีโอออนไลน์ ด้วยการสร้างหลักประกันว่าการนำเสนอเนื้อหาสื่อที่ได้มาตรฐานตามกฎหมายและจะมีการดำเนินการกับข้อร้องเรียนต่างๆ
2. การคุ้มครองผู้บริโภคที่ใช้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน ด้วยการคุ้มครองให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพในราคาที่เหมาะสม
3. การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการรบกวนทางโทรศัพท์ ด้วยการร่วมติดตาม ตรวจสอบ และป้องกันปัญหาการรบกวนทางโทรศัพท์กับผู้ให้บริการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์

1. มีการสร้างหลักประกันว่าเนื้อหาของรายการโทรทัศน์และวิทยุมีคุณสมบัติตามมาตรฐานการออกอากาศ
2. มีการออกกฎระเบียบเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก การสร้างความเกลียดชัง และการอ้างอิงเชิงพาณิชย์ ในกิจการวิทยุออนไลน์
3. มีการสื่อสารกฎระเบียบในการคุ้มครองผู้บริโภคให้กับผู้ประกอบการได้ปฏิบัติ มีการตรวจสอบและแก้ไขข้อร้องเรียน และมีบทลงโทษอย่างเหมาะสม
4. มีการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ประกอบการให้ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติสำหรับการจัดการเรื่องร้องเรียน

Ofcom ได้มีการสำรวจและประเมินสถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลตลาดการสื่อสารประกอบด้วย (Ofcom, 2017a)

1. การเปลี่ยนแปลงความต้องการในติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตที่เป็นปัจจัยสำคัญทั้งกับผู้บริโภคและภาคธุรกิจ โดยมีการสำรวจความต้องการผู้บริโภคว่ามีการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่หลากหลาย ได้แก่ การติดต่อสื่อสารส่วนบุคคล โซเชียลเน็ตเวิร์ก การบริโภคข่าวสารและรายการโทรทัศน์ โดยในการรับชมเนื้อหาของประชาชนส่วนใหญ่เป็นรูปแบบวิดีโอออนไลน์ผ่านผู้ให้บริการที่หลากหลาย สำหรับภาคธุรกิจพบว่า การติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญอย่างมาก เช่น การทำงานภายนอกหน่วยงาน หรือทำงานที่บ้าน (Telework) การเข้าถึงบริการสาธารณะ การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น
2. การลงทุนและพัฒนาด้านโครงข่ายการสื่อสาร มีการพิจารณาใน 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) การลงทุนในโครงข่าย Fiber to the Promise (FTTP) เพื่อเพิ่มความเร็วและตอบสนองความต้องการ

ของผู้ใช้ มีการเตรียมการด้านความเร็วของโครงข่ายอย่างน้อย 30 Mbit/s 2) การเพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายที่มีการวิจัยและออกแบบเกี่ยวกับโครงข่าย 5G ซึ่งมีความเร็วมากกว่า 4G ถึง 40 เท่า คาดว่าจะสามารถดำเนินการ 5G ได้ในปี ค.ศ. 2020 และ 3) อาจมีความเสี่ยงเกี่ยวกับ Digital Divide หรือความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีการสื่อสารระหว่างผู้ที่สามารถเข้าใช้และผู้ที่ไม่สามารถเข้าใช้บริการด้านการสื่อสารใหม่ๆ ได้

3. การสื่อสารในภูมิทัศน์ของสื่อใหม่ที่หลอมรวมกัน มีการพิจารณาใน 2 ปัจจัย ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์การแข่งขันในสื่อออนไลน์ในการให้บริการ OTT และการควมรวมกิจการของผู้ประกอบการสื่อสารขนาดใหญ่ในยุโรปหลายราย
4. การเปลี่ยนแปลงนโยบายและการกำกับดูแลที่สำคัญคือ การที่สหราชอาณาจักรออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป ซึ่งเดิมมีข้อผูกพันในการกำหนดนโยบายสำหรับการกำกับดูแลสื่อของประเทศให้สอดคล้องกับสหภาพยุโรปภายใต้ Audiovisual and Media Services (AVMS) ซึ่งมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อการเตรียมการด้านการกำกับดูแลสื่อของสหราชอาณาจักร

3. อภิปรายและสรุปผล

แผนยุทธศาสตร์ของ FCC และ Ofcom ทำให้ทราบถึงทิศทางและนโยบายการกำกับดูแลของสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักรในยุคหลอมรวมสื่อ โดยสามารถนำมาเปรียบเทียบทิศทางและนโยบายในประเด็นต่างๆ ซึ่งผู้เขียนวิเคราะห์และสรุปเป็นประเด็นสำคัญภายใต้บทบาทหน้าที่ พันธกิจ และวิสัยทัศน์ของทั้ง 2 องค์กร การเปรียบเทียบแผนยุทธศาสตร์ของทั้ง 2 องค์กร ตามประเด็นสำคัญข้างต้น สามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบทิศทางนโยบายของ FCC และ Ofcom

ประเด็น	ทิศทางและนโยบาย	
	FCC	Ofcom
การบริหารจัดการคลื่นความถี่	- การบริหารจัดการคลื่นความถี่ที่มีประสิทธิภาพด้วยการวิเคราะห์ วิจัย กำหนดนโยบายและวางแผนการบริหารจัดการคลื่นความถี่ - การเตรียมความพร้อมคลื่นความถี่เพื่อรองรับการบริการสื่อสารความเร็วสูง ในย่าน 600 MHz ของกิจการโทรทัศน์โดยวิธี Incentive Auction - การอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่ทั้งแบบมีและไม่มีใบอนุญาต	- การบริหารจัดการคลื่นความถี่ที่มีประสิทธิภาพปราศจากการรบกวน มีการจัดทำแผนการใช้งานคลื่นความถี่รองรับเทคโนโลยีในอนาคต การปรับปรุงตารางคลื่นความถี่ - การเตรียมพร้อมคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz รองรับการบริการสื่อสารความเร็วสูง และย่าน 2.3 GHz กับ 3.4 GHz รองรับการใช้งาน 5G - การอนุญาตใช้คลื่นความถี่ทั้งแบบมีและไม่มีใบอนุญาต
บริการสื่อสารความเร็วสูง	- กำกับดูแลคุณภาพบริการโครงข่ายในด้านความเร็วและความเสถียร - การปรับปรุงระบบโครงข่ายให้เป็น IP Based - การเพิ่มขีดความสามารถของโครงข่าย - การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) รองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เช่น ท่อ เสา สายส่ง เป็นต้น - ส่งเสริมการลงทุนโครงข่าย - การร่วมดำเนินงานกับภาครัฐและเอกชนในด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์	- การกำกับดูแลคุณภาพบริการโครงข่ายในด้านความเร็วและราคาที่เหมาะสม - การขยายพื้นที่ครอบคลุมของโครงข่ายบริการสื่อสารความเร็วสูงในทุกพื้นที่ของประเทศ - การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) รองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เช่น ท่อ เสา สายส่ง เป็นต้น - การส่งเสริมการลงทุนโครงข่ายระดับ Ultra Fast และ Super Fast
การส่งเสริมการแข่งขัน	- การทบทวนและปรับปรุงข้อกฎหมายให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์ของสื่อเพื่อลดอุปสรรคการแข่งขัน อำนวยความสะดวกในการเข้าสู่ตลาด - การส่งเสริมการแข่งขันในกิจการไร้สาย กิจการดาวเทียม กิจการโทรทัศน์ กิจการบริการสื่อสารความเร็วสูง ฯลฯ - การส่งเสริมการแข่งขันในกิจการโทรทัศน์ท้องถิ่น - การส่งเสริมการเชื่อมต่อโครงข่าย ด้วยการทบทวนและปรับปรุงกฎระเบียบในการเข้าสู่ตลาด เพื่อให้เกิดการแข่งขันในตลาด	- ส่งเสริมการแข่งขันในกิจการโทรศัพท์พื้นฐาน - การอนุญาตประกอบกิจการวิทยุและโทรทัศน์เชิงพาณิชย์ทั้งระดับประเทศและภูมิภาค - ทบทวนและปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อส่งเสริมการแข่งขัน และให้เกิดการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ
การกำกับดูแลการแข่งขัน	- การประเมินสภาวะการแข่งขันในตลาดการสื่อสาร - การกำกับดูแลการแข่งขันในตลาดด้วยการดำเนินการแบบ See-saw โดยจะเข้าไปกำกับในกรณีที่เกิดการแข่งขันไม่สมบูรณ์	- การประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันของบริการใหม่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำกับดูแลให้เท่าเทียม เพื่อสร้างหลักประกันในการแข่งขันที่เป็นธรรม - การกำกับดูแลตลาดการแข่งขันด้วยการแทรกแซงในกรณีที่ตลาดเกิดการแข่งขันไม่สมบูรณ์ - กำกับดูแลกิจการโทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิก และโทรทัศน์สาธารณะ เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ชม - การควบคุมราคาค่าเชื่อมต่อโครงข่าย

ประเด็น	ทิศทางและนโยบาย	
	FCC	Ofcom
การคุ้มครองผู้บริโภค	- การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนของผู้บริโภค	- การป้องกันเนื้อหาสื่อที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ด้วยการออกกฎหมายคุ้มครองเด็ก กฎหมายเกี่ยวกับเนื้อหาที่สร้างความเกลียดชัง กฎหมายการอ้างอิงเชิงพาณิชย์ - กำกับดูแลเนื้อหารายการโทรทัศน์ให้เป็นไปตามมาตรฐานการออกอากาศ - การสื่อสารกฎระเบียบและบทลงโทษกรณีกระทำความผิดต่อผู้บริโภค - การสร้างหลักประกันว่าเรื่องร้องเรียนจะได้รับการแก้ไข - การคุ้มครองผู้บริโภคที่ใช้โทรศัพท์พื้นฐาน - การแก้ไขปัญหาการรบกวนทางโทรศัพท์
สิทธิเสรีภาพของประชาชน	- ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มประชาชนทั่วไป กลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส เข้าถึงบริการสื่อสารความเร็วสูงเพื่อใช้งานด้านประโยชน์สาธารณะ ได้แก่ สุขภาพ การศึกษา การแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย - การเตรียมความพร้อมโครงสร้างรองรับภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉิน - การจัดให้มีบริการสื่อสารความเร็วสูงอย่างทั่วถึง	- การจัดให้มีการสนับสนุนการให้บริการสื่อสารความเร็วสูงอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ - การกำหนดมาตรฐานบริการด้านการสื่อสารขั้นต่ำที่ประชาชนจะต้องได้รับ

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ทิศทางและนโยบายสำคัญของหน่วยงานกำกับดูแลกิจการสื่อสารของทั้ง 2 ประเทศที่คล้ายคลึงกัน มีประเด็นดังต่อไปนี้

1. การบริหารจัดการคลื่นความถี่ให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การบริการสื่อสารความเร็วสูง และการใช้งานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ทั้งแบบที่มีและไม่มีใบอนุญาต เพื่อให้เกิดการใช้งานคลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การดำเนินการเพื่อให้มีบริการสื่อสารความเร็วสูง ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญในการเติบโตทางเศรษฐกิจและนวัตกรรมของประเทศ โดยการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ท่อ สายส่ง และเสา การลดกฎระเบียบในการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบกิจการโครงข่ายรายใหม่เพื่อส่งเสริมการแข่งขัน
3. การส่งเสริมการแข่งขันด้วยการทบทวนและปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์สื่อ รวมถึงการส่งเสริมการลงทุนและการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบกิจการ

4. การกำกับดูแลการแข่งขัน ด้วยการประเมินสภาวะการแข่งขันในตลาดก่อนการแทรกแซงเพื่อให้เกิดการแข่งขันที่สมบูรณ์ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของประชาชน
5. การคุ้มครองผู้บริโภค ด้วยการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว
6. การส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการเข้าถึงบริการสื่อสารอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงบริการสื่อสารความเร็วสูงระบบสายอย่างทั่วถึง

ถึงแม้ทั้ง 2 ประเทศจะมีทิศทางและนโยบายในประเด็นที่คล้ายคลึงกัน แต่มีความแตกต่างกันในเป้าหมาย วัตถุประสงค์ รายละเอียด และวิธีการดำเนินการที่เป็นไปตามสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และอุตสาหกรรมของแต่ละประเทศ ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการคลื่นความถี่ที่มีการกำหนดวิธีการและย่านความถี่ที่จะนำมาใช้งานด้านการสื่อสารความเร็วสูงที่ต่างกัน โดยที่ FCC มีการกำหนดวิธี Incentive Auction สำหรับคลื่นความถี่ในย่าน 600 MHz ในขณะที่ Ofcom มีการเตรียมคลื่นความถี่ในย่าน 700 MHz 2.3 GHz และ 3.4 GHz ซึ่งยังไม่ได้กำหนดกลยุทธ์หรือวิธีการเรียกคืนคลื่นความถี่
2. การดำเนินการเพื่อให้มีบริการสื่อสารความเร็วสูง ซึ่ง FCC กำหนดให้มีการปรับปรุงระบบจากระบบโครงข่ายเดิมไปเป็น IP Based เนื่องจากสหรัฐอเมริกามีโครงข่ายที่ครอบคลุมทั่วประเทศแล้ว ในขณะที่ Ofcom เน้นการขยายความครอบคลุมของโครงข่ายไปยังพื้นที่ชนบทและพื้นที่ห่างไกล
3. นโยบายการคุ้มครองผู้บริโภคของ Ofcom มีความเข้มข้น โดยกำหนดให้มีการออกกฎหมายคุ้มครองเด็กจากสื่อ กฎหมายเกี่ยวกับเนื้อหาสื่อที่สร้างความเกลียดชัง และกฎหมายการอ้างอิงเชิงพาณิชย์ มีการกำหนดบทลงโทษอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีการป้องกันการรบกวนทางโทรศัพท์ และการคุ้มครองการใช้งานโทรศัพท์พื้นฐาน
4. นโยบายด้านการบริหารจัดการองค์กรนั้นมีเพียง FCC ที่มีเป้าหมายสู่การเป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม และตอบสนองทุกภาคส่วน โดยมีการนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้งาน การจัดการงบประมาณที่โปร่งใส การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ และการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานแบบยืดหยุ่น รวมถึงการทบทวนและยกเลิกกฎระเบียบเพื่อลดภาระของผู้ประกอบกิจการและส่งเสริมให้เกิดการสร้างนวัตกรรม

สรุปทิศทางนโยบายในการกำกับดูแลของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งมีการกำหนดทิศทางและนโยบายที่คล้ายคลึงกันในหลายๆ ประเด็น หากแต่ยังมีความแตกต่างเล็กน้อยในรายละเอียดของเป้าหมายและ

วัตถุประสงค์ รวมถึงกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งเป็นไปตามสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และอุตสาหกรรมของแต่ละประเทศ โดยการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับการหลอมรวมสื่อที่สำคัญ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมด้านบริการสื่อสารความเร็วสูงรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการเข้าถึงสื่อผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ด้วยการส่งเสริมการให้บริการโครงข่ายและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศและให้มีความพร้อมสำหรับรองรับการใช้งานที่หลากหลายมากขึ้น การทบทวนกฎระเบียบต่างๆ ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับภูมิทัศน์สื่อที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เท่าเทียมและกลไกตลาดใช้งานได้ดี และการคุ้มครองผู้บริโภคจากสื่อที่อันตรายซึ่งปัจจุบันสามารถเข้าถึงได้ง่าย

ข้อเสนอแนะ

บริบทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของประเทศไทยในปัจจุบันที่มีการกำกับดูแลโดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ได้มีการกำหนดทิศทางนโยบายและการดำเนินงานที่ประกาศไว้ในแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555-2559) โดยมุ่งเน้นการสร้างกรอบแนวทางการในนำผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบการอนุญาตและการกำกับดูแล รวมถึงปูพื้นฐานและสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการกับประชาชนในการผลิตและเข้าถึงสื่อ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงในกิจการโทรทัศน์ของไทยที่สำคัญคือ การเปลี่ยนผ่านจากโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบแอนะล็อกไปสู่โทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ในปี พ.ศ. 2556 ด้วยการจัดประมูลคลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ประเภทบริการทางธุรกิจระดับชาติ ซึ่งการประมูลในครั้งนี้ได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างการประกอบกิจการโทรทัศน์จากระบบสัมปทานโดยรัฐ เป็นระบบใบอนุญาตที่เอกชนสามารถเข้าสู่ตลาดเพื่อประกอบกิจการช่องโทรทัศน์ผ่านการประมูลคลื่นความถี่ (ณัฐญา ทวีวิทยชากริยะ, 2559)

สำหรับทิศทางและนโยบายการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในอนาคตนั้น ปัจจุบันอยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะต่อร่างแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 ซึ่งมียุทธศาสตร์สำคัญ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การอนุญาตคลื่นความถี่ (Spectrum License) การอนุญาตประกอบกิจการ (Business License) และการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการพัฒนาทางเทคโนโลยีในอนาคต

การบริหารจัดการคลื่นความถี่โดยการเรียกคืนคลื่นความถี่ และการอนุญาตการใช้คลื่นความถี่และอนุญาตให้ประกอบกิจการ การส่งเสริมกิจการวิทยุโทรทัศน์สาธารณะเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ

และประชาชนทุกภาคส่วนตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมถึงการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้รับการพัฒนาคุณภาพ มีมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรม มีการเสริมสร้างศักยภาพและจรรยาบรรณของบุคลากร ส่งเสริมกลไกการกำกับดูแลร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม การสนับสนุนการผลิตเนื้อหารายการที่มีคุณภาพ และประชาชนผู้รับสารมีสิทธิเสรีภาพในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ครอบคลุมการกำกับดูแลเนื้อหาและโฆษณาไม่ให้มีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้รับสาร กำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่และเครื่องวิทยุคมนาคมให้เป็นไปตามกฎหมาย ไม่ก่อให้เกิดการรบกวนกันของคลื่นความถี่ สนับสนุนให้เกิดการแข่งขันเสรีอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม พัฒนาศักยภาพเครือข่ายเฝ้าระวัง และคุ้มครองผู้บริโภคให้เข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อไปสู่องค์กรกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ

การพัฒนาระดับระบบและกระบวนการให้บริการที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และพัฒนาคุณภาพบุคลากรสู่ความเป็นมืออาชีพ มุ่งเน้นบูรณาการกลไกการขับเคลื่อนแผนแม่บทเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์เพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของทั้ง 2 ประเทศข้างต้น ผู้เขียนได้ศึกษาร่างแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญไว้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนากิจการโทรคมนาคมและส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรี อย่างเป็นธรรม

มุ่งเน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาโครงข่าย broadband ความเร็วสูงที่ครอบคลุมทั่วถึง และส่งเสริมนวัตกรรม ส่งเสริมการเข้าถึงบริการ และการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการ broadband ความเร็วสูงในราคาที่เหมาะสม เพื่อให้มีโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมประสิทธิภาพสูงรองรับการเข้าถึงการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุญาตและกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม และกิจการวิทยุคมนาคม

มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการดำเนินงานเพื่ออำนวยความสะดวก เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ สร้างความโปร่งใสในการดำเนินงาน และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาต และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารทรัพยากรโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ

มุ่งเน้นการจัดสรรและการบริหารทรัพยากรโทรคมนาคม คลื่นความถี่ และเลขหมายโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม ส่งเสริมให้มีการใช้คลื่นความถี่ในกิจการโทรคมนาคมและกิจการวิทยุคมนาคมเพื่อการประกอบการเชิงพาณิชย์ เพื่อประโยชน์สาธารณะ เพื่อความมั่นคง และการติดต่อสื่อสารกรณีเกิดภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉิน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุด ความเพียงพอในการใช้งาน และรองรับการพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม

ส่งเสริมการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงให้ครอบคลุมทั้งมิติเชิงพื้นที่และเชิงสังคม มุ่งเน้นการพัฒนาโครงข่ายบรอดแบนด์และบริการโทรคมนาคมสาธารณะในพื้นที่ชนบทหรือพื้นที่ที่มีผลตอบแทนการลงทุนต่ำ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการโทรคมนาคมเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงการศึกษา สาธารณสุข บริการสาธารณะ และข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลในการยกระดับคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม และการให้บริการเพื่อประโยชน์สังคมและสาธารณะ

มุ่งเน้นการสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม ส่งเสริมการสร้างตระหนักรู้ถึงการใช้ประโยชน์จากบริการโทรคมนาคม เพื่อให้ประชาชนสามารถรู้เท่าทันการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม พัฒนากลไกการคุ้มครองผู้บริโภคและคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค กำหนดมาตรฐานคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคม และกำกับให้มีบริการโทรคมนาคมที่มีคุณภาพในราคาที่เป็นธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการให้บริการอย่างมีจริยธรรมและสนับสนุนการดำเนินการเพื่อปกป้องสิทธิของผู้บริโภค เพื่อสังคมและประโยชน์สาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

มุ่งเน้นการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาที่สร้างคุณค่าให้แก่อุตสาหกรรมโทรคมนาคม เพื่อส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเสริมสร้างระบบนิเวศดิจิทัล รวมทั้งการสร้างเชื่อมั่นและคุ้มครองความปลอดภัยให้กับประชาชนในการใช้บริการโทรคมนาคม

เมื่อพิจารณาร่างแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 และร่างแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 แล้ว พบว่าร่างแผนแม่บททั้ง 2 ฉบับมีทิศทางและนโยบายที่คล้ายกับแผนยุทธศาสตร์ของ FCC และ Ofcom ดังนั้น ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับใช้เป็นกรอบความคิดในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดทิศทางและนโยบายของประเทศไทย โดยเสนอให้มีการพิจารณาศึกษาผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของทั้ง 2 องค์กร ซึ่งมีประเด็นหรือกลยุทธ์ที่เสนอแนะดังนี้

1. ประเด็นด้านการบริหารจัดการคลื่นความถี่เพื่อรองรับการใช้งานกับเทคโนโลยีใหม่ ที่เกี่ยวข้องกับจัดประมูลคลื่นความถี่แบบ Incentive Auction ในกิจการโทรทัศน์ที่ต้องการนำไปใช้ในบริการสื่อสารความเร็วสูง เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการคลื่นความถี่สำหรับประเทศไทยต่อไป
2. ประเด็นการส่งเสริมการแข่งขัน ที่เกี่ยวข้องกับการทบทวนและปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์ของสื่อและส่งเสริมให้เกิดการแข่งขัน ทั้งในการเข้าสู่ตลาด การอนุญาต และการแข่งขันในตลาด เพื่อให้เกิดการแข่งขันในตลาดที่มีประสิทธิภาพ
3. ประเด็นการกำกับดูแลการแข่งขันที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันของบริการใหม่ที่เกี่ยวข้องในกิจการสื่อสาร เพื่อกำกับดูแลให้เท่าเทียมและสร้างหลักประกันการแข่งขันที่เป็นธรรม
4. ประเด็นการคุ้มครองผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กจากสื่อ การป้องกันเนื้อหาสื่อที่สร้างความเกลียดชัง เพื่อเป็นการคุ้มครองและป้องกันภัยคุกคามจากเนื้อหาสื่อที่เป็นอันตราย

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์อื่นๆ ของประเทศไทย ได้มีการกำหนดไว้แล้วตามร่างแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2 และร่างแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2 ที่จะมีการประกาศใช้ต่อไป

บรรณานุกรม

- คณะอนุกรรมการติดตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์. (2556). รายงานการติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานตามแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 1 สิ้นสุดประมาณกุมภาพันธ์ 2556. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ.
- ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานนท์. (2554). แนวทางการกำกับสื่อใหม่ในยุคการหลอมรวมเทคโนโลยี. *Executive Journal*, 31. สืบค้นจาก http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/oct_dec_11/index.html
- ณัฐญา ทวีวิทย์ชาครียะ. (2559). ผลกระทบของการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ในระบบดิจิทัลต่อการผลิตเนื้อหาโทรทัศน์ของประเทศไทย: กรณีศึกษาเปรียบเทียบกับสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักร. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ.
- พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551. สืบค้น 18 กันยายน 2560, จาก <http://www.nbtc.go.th/getattachment/law/พระราชบัญญัติ/พระราชบัญญัติ/พรบ-การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์-พ/1-014-044.pdf.aspx>
- ร่างแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 2. สืบค้น 18 กันยายน 2560, จาก [http://www.nbtc.go.th/News/ข่าวรับฟังความคิดเห็น/การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะจากผู้มีส่วนได้เสีย-\(24\).aspx](http://www.nbtc.go.th/News/ข่าวรับฟังความคิดเห็น/การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะจากผู้มีส่วนได้เสีย-(24).aspx)
- ร่างแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 2. สืบค้น 18 กันยายน 2560, จาก <http://www.nbtc.go.th/News/ข่าวรับฟังความคิดเห็น/รับฟังความคิดเห็นสาธารณะ-ต่อร่างแผนแม่บทกิจการโทรศ..aspx>
- สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ. (2556). รายงาน *Training Course on Broadcasting Technologies & Policy*. สืบค้นจาก <http://www.nbtc.go.th/Services/academe/รายงานการเข้าร่วมประชุมและสัมมนา/รายงาน-Training-Course-on-Broadcasting-Technologie.aspx>
- Accenture. (2015). *Pulse of media: Navigating the complexity of an evolving digital world*. Retrieved from <http://cmtapps.accenture.com/microsites/dac/Pages/downloads/DAC-Rel-Assets-re-Pulse-of-Media.pdf>
- Federal Communications Commission. (2015). *Strategic plan 2015-2018*. Retrieved from https://apps.fcc.gov/edocs_public/attachmatch/DOC-331866A1.pdf

- Flew, T. (2016). *Media convergence*. Retrieved from <https://www.britannica.com/topic/media-convergence>
- International Telecommunication Union. (2013). *Trends in broadcasting: An overview of developments*. Retrieved from <https://www.itu.int/en/ITU-D/Technology/Documents/Broadcasting/TrendsinBroadcasting.pdf>
- Jenkins, H. (2008). Editorial: Convergence culture. *Convergence Culture, The International Journal of Research into New Media Technologies*, 14(1). Retrieved from <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.471.4832&rep=rep1&type=pdf>
- Ofcom. (2016). *The communications market report*. Retrieved from https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0026/95642/ICMR-Full.pdf
- Ofcom. (2017). *Annual plan 2017-18*. Retrieved from https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0027/99621/Annual-Plan-2017-18.pdf
- Ofcom. (2017). *The office of communications annual report & accounts*. Retrieved from https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0021/104358/annual-report-2016-accessible.pdf
- Universal Service Administrative Company. (2017). *Schools and libraries (e-rate) program: Program overview*. Retrieved from https://www.usac.org/_res/documents/sl/pdf/handouts/E-rate-Overview.pdf